

ΑΣΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Διάλεξη #06:

Εξωτερικές οικονομίες κλίμακας, συστάδες επιχειρήσεων

Διδακτική Ομάδα

Δημήτρης Καλλιώρας, Καθηγητής ΤΜΧΠΠΑ ΠΘ (dkallior@uth.gr)

Σπύρος Νιαβής, Επ. Καθηγητής ΤΜΧΠΠΑ ΠΘ (spniavis@uth.gr)

Η Έννοια των Εσωτερικών Οικονομιών Κλίμακας

-3-

- Εσωτερικές Οικονομίες Κλίμακας: εξοικονομήσεις κόστους οι οποίες επιτυγχάνονται λόγω της αύξησης του μεγέθους της επιχείρησης (η αύξηση του προϊόντος κατά X αυξάνει το κόστος κατά $X - κ$)
- Εσωτερικές οικονομίες κλίμακας:
 - τεχνικές
 - χρηματοδοτικές
 - εμπορίας
 - διοικητικές

Η Έννοια των Αυξουσών Αποδόσεων Κλίμακας

-4-

- Αύξουσες Αποδόσεις Κλίμακας: η αύξηση των εκροών ως συνεπακόλουθο μιας μικρότερης αύξησης των εισροών (η αύξηση των εισροών κατά X αυξάνει τις εκροές κατά $X + \kappa$)

Η Έννοια των Εσωτερικών Αντιοικονομιών Κλίμακας

-5-

- Εσωτερικές Αντιοικονομίες Κλίμακας: επιβαρύνσεις κόστους οι οποίες προκαλούνται εξαιτίας της αύξησης του μεγέθους της επιχείρησης (η αύξηση του προϊόντος κατά X αυξάνει το κόστος κατά $X + \kappa$)
- Εσωτερικές αντιοικονομίες κλίμακας:
 - διοικητικές
 - ηθικές

Η Έννοια των Φθίνουσών Αποδόσεων Κλίμακας

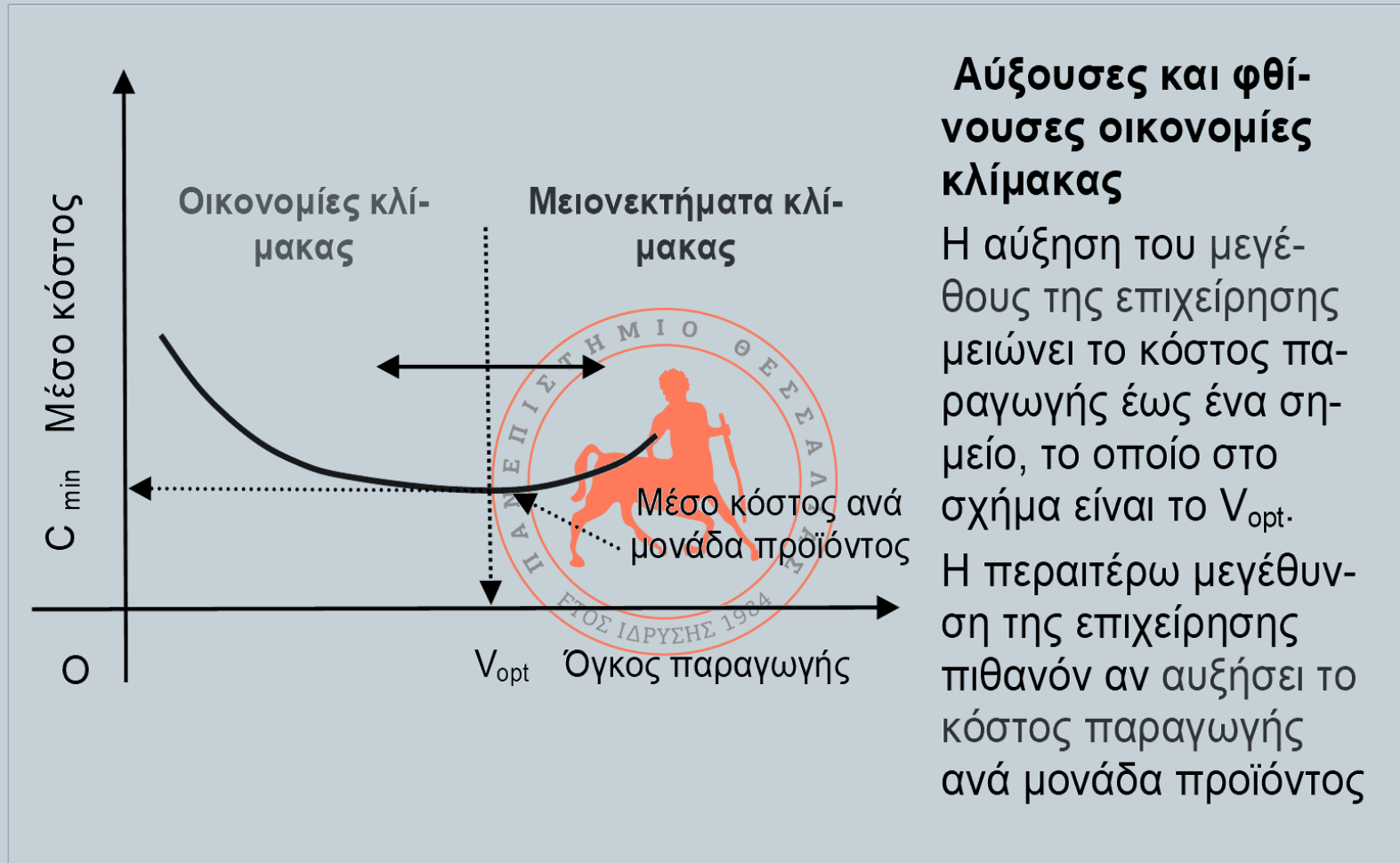
-6-

- Φθίνουσες Αποδόσεις Κλίμακας: η αύξηση των εκροών ως συνεπακόλουθο μιας μεγαλύτερης αύξησης των εισροών (η αύξηση των εισροών κατά X αυξάνει τις εκροές κατά $X - κ$)

Εσωτερικές Οικονομίες και Αντιοικονομίες Κλίμακας

-7-

Πολύζος, 2023

Η Έννοια των Εξωτερικών Οικονομιών Κλίμακας

-8-

- Εξωτερικές Οικονομίες Κλίμακας: εξοικονομήσεις κόστους οι οποίες επιτυγχάνονται λόγω της αύξησης του αριθμού των επιχειρήσεων (η αύξηση του προϊόντος κατά X αυξάνει το κόστος κατά $X - κ$)
- Εξωτερικές οικονομίες κλίμακας:
 - συγκέντρωσης
 - εξειδίκευσης
 - πληροφόρησης
- Οικονομίες Εντοπιότητας: αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων οι οποίες ανήκουν στον ίδιο κλάδο
- Οικονομίες Αστικοποίησης: αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων οι οποίες δεν ανήκουν στον ίδιο κλάδο

Η Έννοια των Εξωτερικών Αντιοικονομιών Κλίμακας

-9-

- Εξωτερικές Αντιοικονομίες Κλίμακας: επιβαρύνσεις κόστους οι οποίες προκαλούνται εξαιτίας της αύξησης του αριθμού των επιχειρήσεων (η αύξηση του προϊόντος κατά X αυξάνει το κόστος κατά $X + \kappa$)
- Εξωτερικές αντιοικονομίες κλίμακας:
 - αγοραίες
 - περιβαλλοντικές
- Αντιοικονομίες Εντοπιότητας: αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων οι οποίες ανήκουν στον ίδιο κλάδο
- Αντιοικονομίες Αστικοποίησης: αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων οι οποίες δεν ανήκουν στον ίδιο κλάδο

Παραδείγματα Συγκεντρώσεων βάσει Οικονομιών Εντοπιότητας

-10-

Detroit

Παραδείγματα Συγκεντρώσεων βάσει Οικονομιών Εντοπιότητας

-11-

Las Vegas

Facebook.com/GoogleEarthPics

Παραδείγματα Συγκεντρώσεων βάσει Οικονομιών Εντοπιότητας

-12-

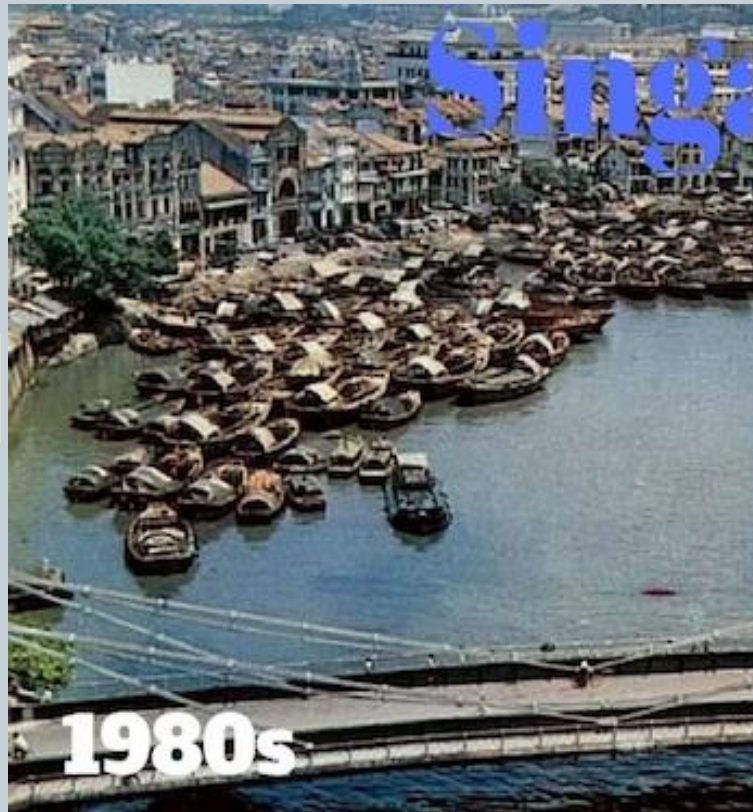
Hong Kong

Παραδείγματα Συγκεντρώσεων βάσει Οικονομιών Αστικοποίησης

-13-

Singapore

Παραδείγματα Συγκεντρώσεων βάσει Οικονομιών Αστικοποίησης

-14-

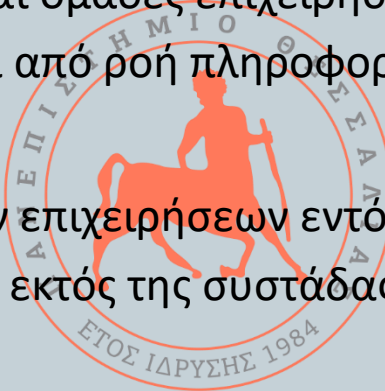
Shanghai

Η Έννοια των Συστάδων Επιχειρήσεων (I)

-15-

- Σε πολλές περιπτώσεις, επιχειρήσεις οι οποίες παράγουν ομοειδές προϊόν τείνουν να συγκεντρώνονται χωρικά δημιουργώντας συστάδες (clusters).
- Τούτο υποδηλώνει ότι η επίδραση εξωτερικών οικονομιών κλίμακας είναι μεγαλύτερη της επίδρασης των εξωτερικών αντιοικονομιών κλίμακας.
- Οι συστάδες επιχειρήσεων είναι ομάδες επιχειρήσεων οι οποίες είναι γεωγραφικά ορισμένες και χαρακτηρίζονται από ροή πληροφοριών, πρώτων υλών, τεχνολογίας και μεθόδων παραγωγής.
- Η ένταση των ροών μεταξύ των επιχειρήσεων εντός της συστάδας είναι μεγαλύτερη από την αντίστοιχη με επιχειρήσεις εκτός της συστάδας.

Η Έννοια των Συστάδων Επιχειρήσεων (II)

-16-

- Συνεπώς, η αναφορά σε μια συστάδα επιχειρήσεων δεν είναι απλά μια αναφορά σε επιχειρήσεις οι οποίες συγκεντρώνονται χωρικά.
- Ούτως ή άλλως, τα οφέλη των εξωτερικών οικονομιών κλίμακας δεν είναι πάντοτε το ισχυρότερο πρωταρχικό κίνητρο για τη δημιουργία μιας συστάδας επιχειρήσεων (π.χ. ισχυρό κίνητρο είναι η ύπαρξη φυσικών πόρων).

Δυνάμεις Δημιουργίας των Συστάδων Επιχειρήσεων

-17-

- Δυνάμεις δημιουργίας συστάδων επιχειρήσεων:
 - Συνθήκες συντελεστών (ύπαρξη φυσικών πλεονεκτημάτων)
 - Συνθήκες τοπικής ζήτησης (ύπαρξη μεγάλου αριθμού καταναλωτών)
 - Συσχετιζόμενες και υποστηριζόμενες βιομηχανίες
 - Εταιρική δομή, στρατηγική και ανταγωνισμός (ο ανταγωνισμός αποτελεί προωθητικό παράγοντα της καινοτομίας)
 - Υποστήριξη της κυβέρνησης
 - Κουλτούρα

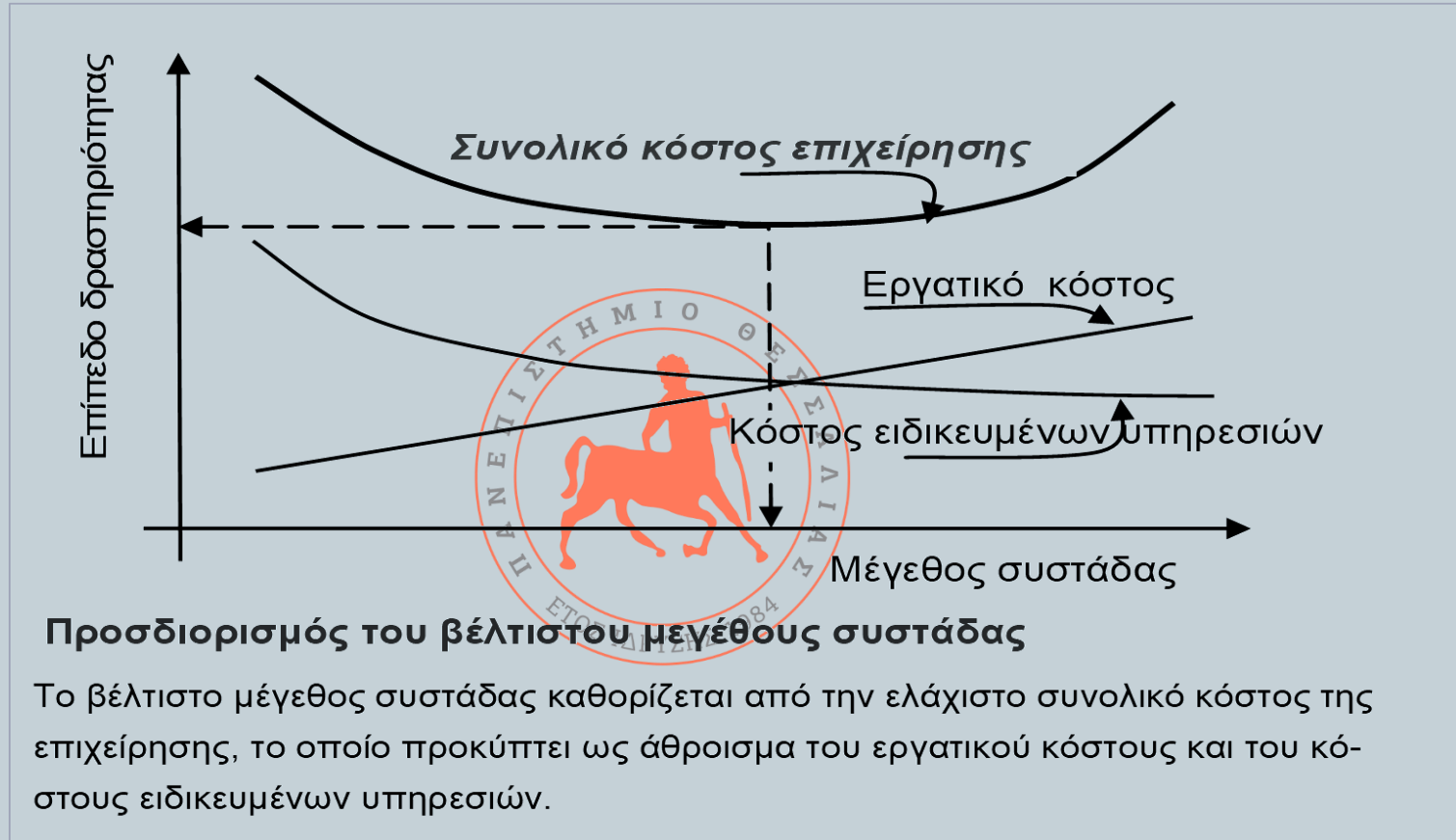
Συστάδες Επιχειρήσεων και Παραγωγή Τεχνογνωσίας

-18-

- Εντός της συστάδας επιχειρήσεων, η γνώση (ρητή και άρρητη) καθίσταται οιονεί «δημόσιο αγαθό» επιτρέποντας την παραγωγή τεχνογνωσίας.
- Ωστόσο, η συμμετοχή μιας επιχείρησης σε μια συστάδα επιχειρήσεων ενέχει τον κίνδυνο του «εγκλωβισμού» της. Αυτό διότι, η παραγωγή τεχνογνωσίας είναι, σε αρκετές περιπτώσεις, μια διαδικασία η οποία ακολουθεί ένα καθιερωμένο και παγιωμένο μονοπάτι (πεπατημένη).
- Συνεπώς, καθοριστικός παράγοντας για την παραγωγή τεχνογνωσίας δεν είναι η συμμετοχή σε μια συστάδα αλλά η διασύνδεση αυτής της συστάδας με άλλες συστάδες, κατά τεκμήριο τεχνολογικά περισσότερο προηγμένες.
- Φυσικά, η διασύνδεση αυτή ενέχει κόστος και δεν είναι αυτονόητη.

Βέλτιστο Μέγεθος Συστάδας

-19-

Πολύζος, 2023

Παραδείγματα Συστάδων

-20-

Silicon Valley

Παραδείγματα Συστάδων

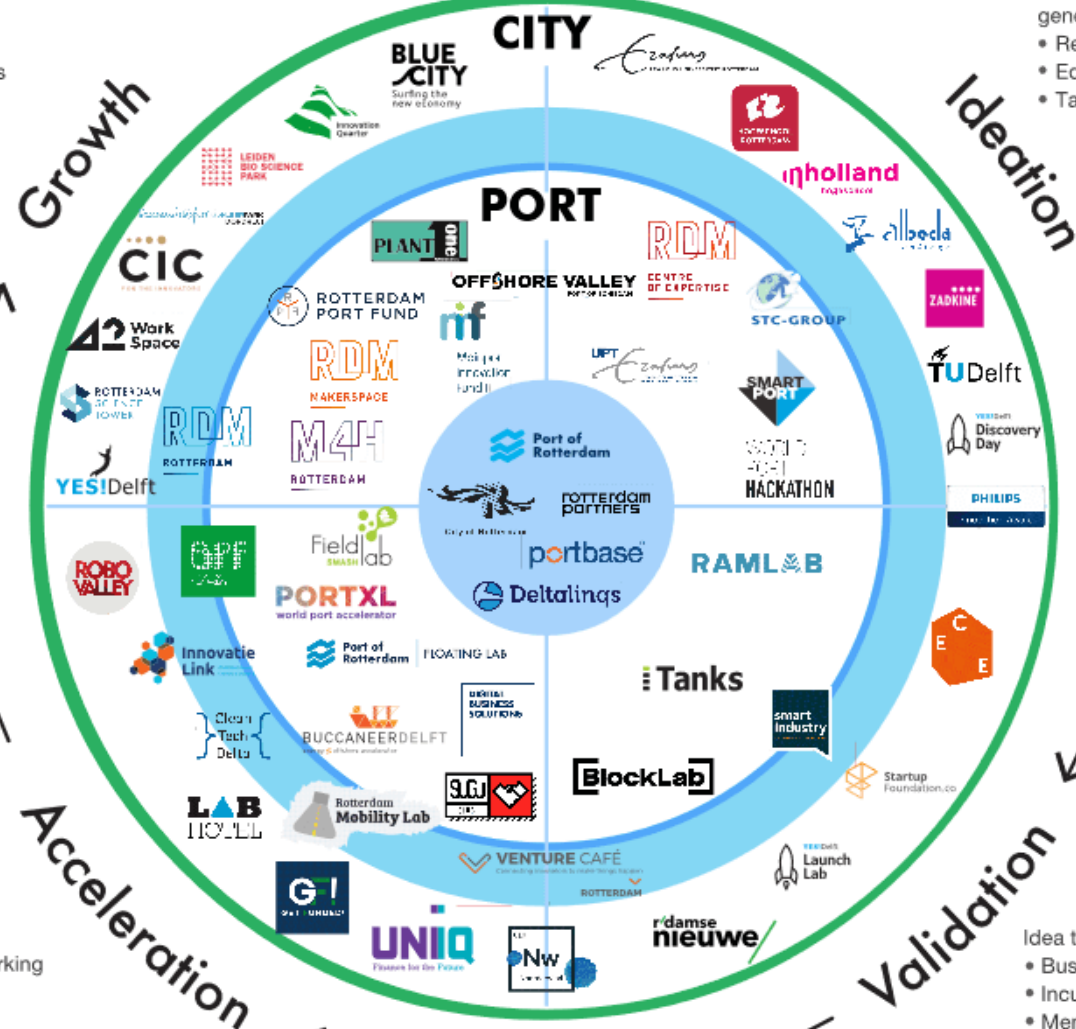
-21-

Scaling up

- Growth funding
- Establishment
- Production facilities

Investing in talent & idea generation

- Research
- Education
- Talent development

- Getting market ready
- Mentoring & networking
 - Piloting
 - Seed funding
 - Support facilities (prototyping, testing, etc.)

- Idea to business model
- Business model validation
 - Incubation
 - Mentoring
 - Networking

Rotterdam

